

МЕТОДИ ГЕОРГИЕВ ТАШЕВ

Текстът е част от книгата на Стефан Саранеделчев "164 казанлъшки учители от 50-те и 60-те години на XX в." (изд. Кота, 2021 г.) и е публикуван с малки редакции за целите на Есториум с позволението на автора.

Роден е на 8 август 1931 г. в гр. Петрич в многодетно семейство. Той е четвърто дете, като преди него има трима братя, а след него една сестра. Средно образование завършва в родния си град, а след това Учителски институт за начални учители в София. Призован е да изслужи редовната военна служба (по това време тя е тригодишна) във Военното училище за танкисти в Ботевград. Изслужва там две години, а третата година като танкист във Втори казармен район Казанлък (района на бившия 23-ти пехотен Шипченски полк). По това време се запознава с бъдещата си съпруга Стефка - дизайнер и художник, която е родом от казанлъшкото село Тъжа. Сключват граждански брак през 1954 г. Семейството се установява да живее в гр. Петрич, където Методи Ташев две години е начален учител, а следващите две на организационна работа в Околийски комитет на БКП. През лятото на 1958 г. кандидатства в Софийския университет, „Климент Охридски“ българска филология, история и право. Приет е и в трите факултета, но избира да следва българска филология. След дипломирането си е разпределен за учител по български език и литература в Техникума по механотехника и електротехника (ТМТЕ) - Казанлък и курсов ръководител на 1-а курс, специалност „студена обработка“.

Спомням си първия ни учебен ден и в него първия ни час в това училище, когато той ни се представи като Методи Георгиев и отбеляза, че повечето хора го назовават с фамилното име, но той предпочита да се обръщат към него с бащиното. Така или иначе си остана и за нас, и за всички, които са го познавали като Методи Ташев. Безспорно той беше ерудирана личност, добре подготвен литератор, но се отличаваше с особен стил на изразяване, с който мнозина не успяха да свикнат. Например: изучаваме „Илиадата“ и той ни диктува въпроси, по които да размислим въщи. Един от въпросите е: „*Е ли Терсит представител на народа?*“ На другия ден вдига да изпитва Денчо Иванов и му задава същия въпрос. Денчо се отличаваше с това, че когато не бе подготвен, по какъвто и да е предмет, не се предаваше, а разтягаше „локуми“. Това бе и причината за прякора му „Чудото“. Та и в случая, Чудото без много да се замисля, самоуверено започна да говори: „*Ели Терсит е такъв (разтяга някакъв локум). Ели Терсит...*“ Повтори

пет-шест пъти „Ели Терсит“ пред смаяния поглед на учителя, който явно се напругаше да осмисли какво има предвид ученикът. В един момент Ташев се реши да прекъсне многословието на Чудото и го попита: „Денчо, какво е това „Ели Терсит“? „Как какво бе другарю Ташев, това са двете имена на представителя на народа. Нали Вие сам така го назовахте?“

Интересни бяха ежеседмично провежданите часове на курсовия (класния), когато Ташев се отпускате да говори на различни теми. Основното е, че той към всеки ученик се обръщаше в учтива форма, което почти никой от учителите до този момент не правеше. В противовес на това многократно ни е напомнял, че когато го срещаме не държи с поздрава си да сваляме ученическата шапка, каквито бяха тогавашните изисквания. Допълваше, че свалянето на шапка е „буржоазна отживелица“ и трябва да се премахне. Веднъж взе да развива тезата за някои лоши хигиенни навици на българите и боклуците по улиците и ни зададе въпрос: „Можете ли да ми обясните, защо когато ядете закуска на улицата и ако край вас няма някой хвърляте хартиятата на земята, но ако има, държите хартиятата в ръка и може да изминете стотици метри с нея, като я изхвърлите в момент, когато отново сте сам?“ За съжаление нещо прекъсна тези размишления и към тях вече не се върна.

Други странични въпроси в неговите часове на курсов ръководител бяха свързани с китайската тема. През есента на 1962 г. започна много ожесточен военен конфликт между Китай и Индия. Българските власти, следвайки примера на властите от СССР бяха скъсали приятелските отношения с Китай и те бяха станали откровено враждебни. Поради това, в този конфликт заеха позиция в подкрепа на Индия. Ташев по един много деликатен начин ни обясняваше, че рано или късно отношението ни към Китай ще се подобри, защото това е велика държава, при това управлявана от принципна комунистическа партия. Разказваше ни за трудолюбието, честността и чувството за отговорност на китайския народ, в което се е убедил като студент, защото в студентските общежития е имал за съквартиранти китайски студенти. Привеждаше примери със скромността и всеотдайността на китайските си състуденти.

През септември 1963 г. Методи Ташев бе назначен за заместник- директор по учебната част на ТМТЕ и като такъв разви много активна дейност за подобряване условията за обучението по общообразователните предмети. Една година по-късно внезапно бе уволнен от заеманата длъжност и арестуван. Според спомени на сина му Георги Ташев баща му няколко месеца е в ареста на Главно следствено отделение – София в Централния софийски затвор по обвинение за

връзки с хора от китайското посолство, а оттам и за антипартийна и антиправителствена дейност. Поради недостатъчни доказателства не се стига до обвинителен акт и е освободен. Вероятно за освобождаването му изиграва роля и променената политическа обстановка в СССР, където при безкръвен партиен преврат е освободен първия секретар на КПСС и министър-председател Н. Хрушчов. Българските власти не са наясно дали няма да се тръгне към курс на сближаване с Китай. Независимо от всичко, на Ташев е разрешено единствено да започне работа като учител в Основното училище в с. Тъжа и е ограничено прибирането му в Казанлък. За тази част от неговия живот, не е излишно да посоча, че бившият офицер от 6-ти отдел на комунистическата Държавна сигурност Димитър Иванов, на стр. 53 от книгата си "Шести отдел", изд. "Труд. 2004 г. пише: *„Под влияние идеите на Мао сред някои членове на БКП се проявяват отрицателни настроения срещу ръководството на партията. Един от първите опити за това е на групата на Методи Ташев от Казанлък. Те не успяват да застрашат властта на Т. Живков, затова са наказани по партийна и административна линия.“*

Сещам се за един случай, когато вероятно Методи Ташев инцидентно е пребивавал в Казанлък. Това бе на 23-ти февруари 1966 г. - рожден ден на Цв. Радойнов, тогавашен патрон на ТМТЕ. По традиция него ден училището празнуваше в салона на Читалище "Искра". Внезапно някой пошушна *„Ташев, Ташев е на балкона“*. Учениците от последните два випуска, тези започнали обучението през 1962 и 1963 г., които помнеха учителя, се раздвижиха, вторачиха поглед към балкона и спонтанно повечето от тях взеха да ръкопляскаат. После разбрахме, че Душка Христова, учителката по история и партиен секретар на ТМТЕ била бясна от тази случка, но тя показа, че в мнозинството си учениците имаха симпатии към Методи Ташев. Едва през учебната 1966/1967 г. му е разрешено да се върне за учител по български език и литература в Казанлък, в наскоро откритото Сградостроително училище. Но една година след това - през есента на 1967 г. властта отново го обвинява, че е оказал влияние върху някои антиправителствени брожения на ученици от училището. Поради липса на доказателства не е предаден на съд, а по силата на тогава съществуващите правомощия на органите за сигурност е въдворен да живее принудително за четири години в гр. Никопол. Краят на това въдворяване съвпада с откриването на Къща-музей „Чудомир“, на която назначават за директор Младен Марков, дотогавашен учител по български език и литература в Първа ПГ, а за уредник Методи Ташев. Една година по-късно Младенов напуска, а на негово място за директор е назначен Ташев. На тази длъжност остава до 4 ноември 1991 г., когато е избран за народен представител в 36-то обикновено Народно събрание. Депутат

е до края на мандата на това Народно събрание - 17 октомври 1994 г.

Методи Ташев и съпругата му Стефка Ташева имат син и дъщеря. Синът Георги Ташев е дългогодишен артист в театри в Казанлък и Пловдив, а дъщерята Донка Ташева е оперна певица в гр. Кил, Германия.

Методи Ташев почина на 15 май 2018 г. в Казанлък. По повод на смъртта му казанлъшките средства за масово осведомяване дадоха оценка за него, като *„човек с будна гражданска съвест, който не се притесняваше да отстоява собственото си мнение“*, която аз напълно споделям.